

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **L. M.**, zast. advokátem Mgr. Romanem Seidlerem, se sídlem AK Na Jíkalce 13, Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 5. 2005, č. j. 60 Az 227/2004 - 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 12. 2004 č. j. OAM-3517VL-10-19-2004 byla jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zamítnuta žádost žalobkyně o udělení azylu.

Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí krajský soud výše uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl; proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (nyní stěžovatelka) kasační stížnost, v níž namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Stěžovatelka je přesvědčena, že splňuje podmínky alespoň pro udělení azylu dle § 14 zákona. Touto otázkou se krajský soud vůbec nezabýval. Stěžovatelka je přitom ve své zemi vystavena tlaku vyděračů, je ohroženo její zdraví i život. Stěžovatelka je rovněž přesvědčena, že je ze strany vydírajících osob pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, neboť jí tyto znemožňují se shromážďovat se svojí rodinou a přáteli na Ukrajině na veřejnosti. Proto se domnívá, že by jí mohl svědčit některý z důvodů pro udělení azylu.

Požaduje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soud trpící nezákonností zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud posoudil v první řadě nezbytnost vydání rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat, neboť věc byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně; přitom navíc je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpení podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu.

Dle ustanovení § 109 s. ř. s. byl Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování. Proto např. porušování hospodářských, sociálních a kulturních práv, jejichž požívání je do značné míry závislé na stupni ekonomické vyspělosti příslušné země, nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je Česká republika vázána, a není tedy ani důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 azylového zákona, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině; zde by pak podle okolností případu přicházelo v úvahu naplnění podmínek pro udělení azylu.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona.

Ze spisu vyplynulo, že stěžovatelka požádala dne 6. 12. 2004 o udělení azylu, v žádosti uvedla, že má ukrajinskou národnost, nebyla a není členkou žádné politické strany a nebyla nikdy trestána. Uvedla, že manžel prohrál částku 22 000 USD a od srpna 2002 je nezvěstný. Po jeho zmizení za ní přišli manželovi věřitelé a požadovali úhradu peněz. Měla

strach, proto odcestovala v únoru 2003 do České republiky, zde pracovala až do května 2004. Po návratu do vlasti ji opět navštívili věřitelé a vydírali ji, proto opět odcestovala v listopadu 2004. Jako další důvod, pro který o udělení azylu žádá, uvedla legalizaci pobytu v České republice. V pohovoru konaném dne 9. 12. 2004 vedeném na žádost stěžovatelky v ruském jazyce uvedla, kromě skutečností obsažených v žádosti, že se nikde neobrátila s žádostí o pomoc, protože se bála zhoršení její situace; potíže s pracovníky ukrajinských orgánů neměla. V případě návratu se obává o svůj život.

Žalovaný ani krajský soud nikterak nepochybily, když shledaly žádost stěžovatelky o udělení azylu zjevně nedůvodnou ve smyslu citovaného ustanovení. Skutkový stav, ze kterého žalovaný i soud vycházely má oporu ve spise a není s ním v rozporu. Jestliže v žádosti o udělení azylu a v průběhu azylového řízení uváděla stěžovatelka pouze důvody výše uvedené, tedy obavy z jednání soukromých osob a snahu o legalizaci svého pobytu, nelze správnímu orgánu vytýkat, že nehodnotil skutečnosti jiné, stěžovatelkou neuplatněné. Jiné důvody potom nemohl hodnotit ani soud.

Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona. Pokud v řízení vyplyne nepochybná skutečnost, taxativně uvedená v § 16 odst. 1 písm. g) zákona, totiž, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, správní orgán, zamítne žádost jako zjevně nedůvodnou, aniž by zkoumal další důvody pro udělení azylu dle § 13, resp. § 14. Ze stejného důvodu neposuzuje ani otázku překážky vycestování.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. března 2006

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu